หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจพิเศษของนายกรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม
คำสำคัญ	อำนาจพิเศษ / การแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม
ชื่อนักศึกษา	ปาริชาติ คุณปลื้ม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. อนันต์ เพียรวัฒนะกุลชัย
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2567

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจพิเศษของนายกรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมโดยการใช้อำนาจออกคำสั่งกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภยันตรายต่อสาธารณชนที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐเป็นอันมากและผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวย่อมมีโทษ และเพิ่มโทษสำหรับผู้ขัดขวางเป็นก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายจากภาวะมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 9 ประกอบมาตรา 98

จากการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มิได้กำหนดคำจำกัดความของคำว่า “เหตุฉุกเฉิน” และ “เหตุภยันตรายต่อสาธารณชน” จึงก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการตีความและการใช้อำนาจตามมาตรา 9 ประกอบมาตรา 98 ของนายกรัฐมนตรีจนนำไปสู่ปัญหาบางประการที่ควรจะใช้อำนาจแก้ไขปัญหามลพิษแต่ก็ไม่ได้ใช้อำนาจทั้งที่เป็นเหตุฉุกเฉินและเป็นเหตุภยันตรายต่อสาธารณชนโดยตรง ซึ่งถ้าให้อำนาจแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดในการออกคำสั่งแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงทีภายในจังหวัดของตนเองซึ่งมีความใกล้ชิดกับข้อเท็จจริงมากกว่าที่จะรอคำสั่งมอบหมายจากนากยกรัฐมนตรี นอกจากนั้น การใช้อำนาจตามมาตรา 9 ถือว่าเป็นอำนาจซ้ำซ้อนกับมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในหมวด 3 ว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมแห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่เรียกว่าเป็นการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในลักษณะทั่วไปจึงก่อให้เกิดความสับสนของผู้ปฏิบัติตามกฎหมายโดยเฉพาะผู้ประกอบกิจการโรงงาน หรือเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัวที่จะต้องได้รับโทษตามมาตรา 98 ซึ่งเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเป็นเกษตรกรหาเลี้ยงชีพที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา 9 และต้องรับโทษตามมาตรา 98

SPU CHONBURI

จากการศึกษาขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมคำจำกัดความของคำว่า “เหตุฉุกเฉิน” และ “เหตุภยันตรายต่อสาธารณชน” และให้อำนาจแก้ผู้ว่าราชการจังหวัดในการประกาศเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภยันตรายต่อสาธารณชนได้เองโดยไม่ต้องรอคำสั่งมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี และควรกำหนดบทลงโทษในกรณีที่เป็นบุคคลยากจนหรือมีเจตนาประกอบอาชีพโดยไม่รู้ว่ามีคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ได้ห้ามกระทำการกรณีหนึ่งกรณีใดตามคำสั่ง

SPU CHONBURI

Thesis Title	Legal Problems and Obstacles concerning on the Use of the Prime Minister's Special Authority for Solving Environmental Pollution Problems
Keywords	Special authority/ Environmental pollution problem solving
Student	ParichatKhunpluem
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. AnantPianwattanakulchai
Level of study	Master of Laws
Faculty	School of Law, Sripatum University at Chonburi
Year	2024

ABSTRACT

This thesis aimed to examine legal problems and obstacles concerning the use of the Prime Minister's special authority for solving environmental pollution problems by exercising the authority to tissue orders in case of emergency or danger being a serious risk to the public's life, health, safety, and property or the state property. Violators or those who are not compliant with the orders or obstruct the orders shall be punished. A heavier penalty shall be imposed upon persons who obstruct and cause harm or damage from the pollution in accordance with the Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act B.E. 2535 (1992), Section 9 appurtenant to the Section 98.

According to the study, it was found that the Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act did not give a definition of "emergency" and "public danger", causing problems and obstacles for the Prime Minister in interpreting and exercising authority under the Section 9 appurtenant to the Section 98. This led to some problems that the Prime Minister should exercise the authority to solve pollution problems but is unable to do so, though it is a direct emergency and public danger. If such authority is given to provincial governors who are closer to the fact in their provinces to issue orders, the problems shall be solved in a timely manner rather than waiting for the orders given by the Prime Minister. Besides, the exercise of authority under the Section 9 is considered being redundant to the environment protection measures prescribed in the Chapter 3 on environmental protection of the Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act B.E. 2535 (1992), which is known as

SPU CHONBURI

general environmental protection, causing confusion among persons who follow the law, especially factory operators or farmers feeding their families who have to compliant with the orders issued under the Section 9 and be punished under Section 98.

The study recommends that the definitions of “emergency” and “public danger” should be given, and the authority should be given to provincial governors to declare an emergency or public danger without waiting for an order assigned by the Prime Minister. Punishment should be determined in the case of poor people or people who have intention to earn a living without knowing that there is an order of the Prime Minister that prohibits from doing something from the order.

SPU CHONBURI